

Актуализация към дата 30.04.2019

Актуализация на огнищата на Африканска чума при диви и домашни свине (АЧС) в страните от Източна Европа, Азия и Африка

Продължават случаите на заболяването Африканска чума при диви и домашни свине (АЧС). За последните 6 месеца има регистрирани нови случаи в Румъния (16), Украйна (4), Молдова и Русия (1). Водеща страна си остава Румъния с най-много огнища при домашните свине.

Табл.1: Брой огнища на АЧС при домашни свине (задан двор и индустриални ферми) за периода октомври 2018 – април 2019

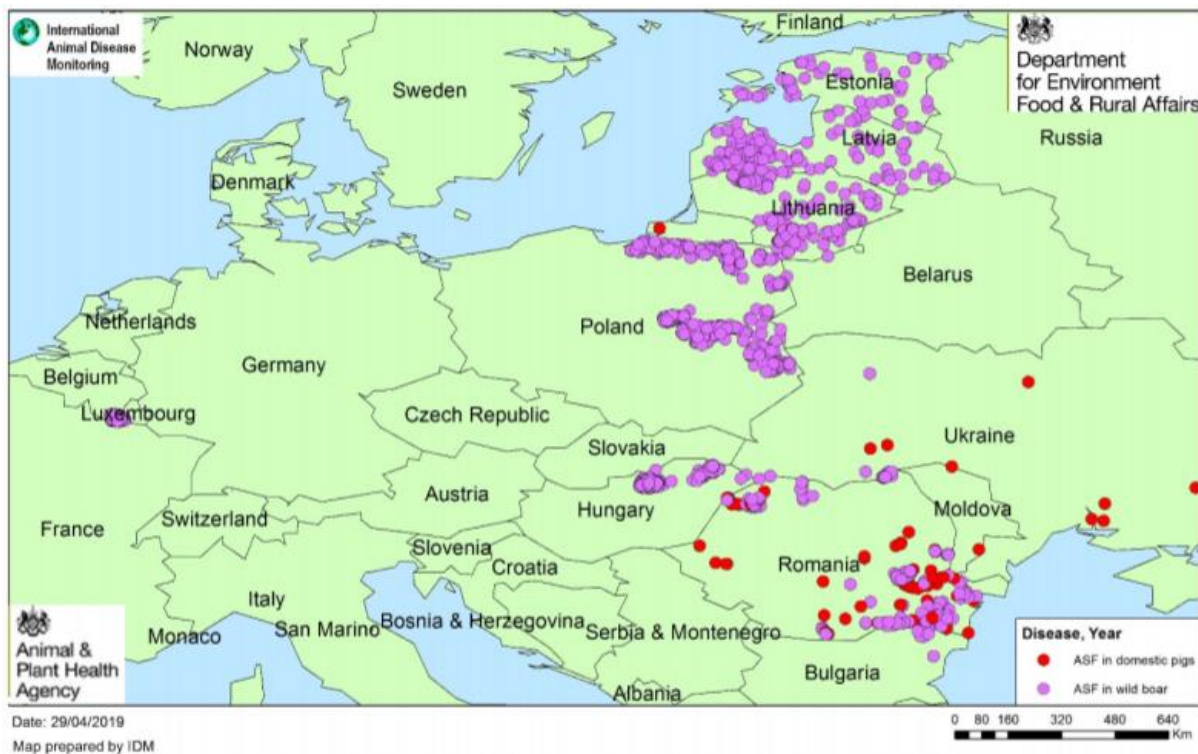
страна	октомври	ноември	декември	януари	февруари	март	април	общо
България	0	0	0	0	0	0	0	0
Чехия	0	0	0	0	0	0	0	0
Естония	0	0	0	0	0	0	0	0
Унгария	0	0	0	0	0	0	0	0
Латвия	0	0	0	0	0	0	0	0
Литва	2	0	0	0	0	0	0	2
Молдова	9	0	1	0	0	1	0	11
Полша	0	0	0	1	0	0	0	1
Румъния	94	69	22	29	32	12	8	266
Русия	1	0	0	0	0	1	0	2
Украйна	5	5	4	3	3	1	4	25
Общо	111	74	27	33	35	15	12	307

Табл.2: Брой огнища на АЧС при диви свине за периода октомври 2018 – април 2019 г.

страна	октомври	ноември	декември	януари	февруари	март	април	общо
България	3	1	1	0	3	7	1	16
Чехия	0	0	0	0	0	0	0	0
Естония	8	9	16	28	16	1	0	78
Унгария	11	28	65	104	148	226	128	710
Латвия	37	38	54	87	22	10	9	257
Литва	56	61	82	81	29	58	24	391
Молдова	7	0	0	0	0	0	0	7
Полша	108	173	206	284	224	246	229	1470

Румъния	29	48	48	59	66	48	36	334
Русия	0	2	1	0	2	2	0	7
Украйна	0	2	3	0	4	1	1	11
Общо	259	362	476	643	514	599	428	3281

Карта 1: Огнища на АЧС при диви (розови точки) и домашни свине (червени точки) през 2019 г.

България

За периода март – април 2019 г., на територията на страната ни няма нито един случай при домашни свине и 8 огнища при диви, въпреки многото регистрирани огнища в съседна Румъния.

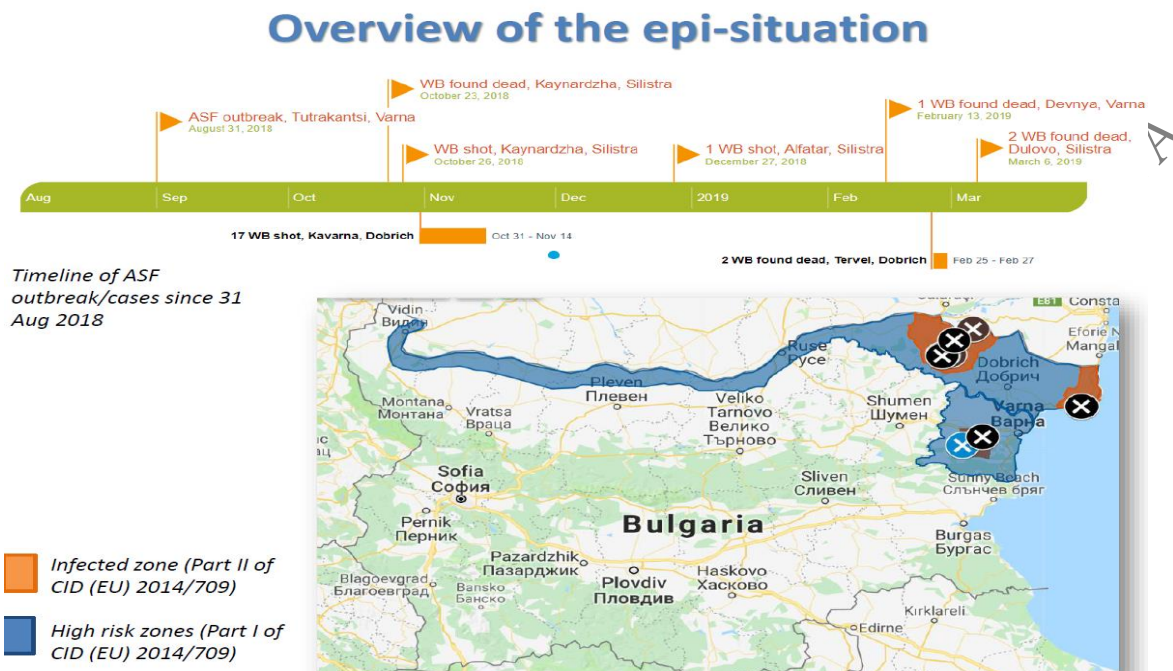
Нека да си припомним хронологията на заболяването в страната ни през 2019 г.: първият регистриран случай на АЧС е обявен на 13.02.2019 г. Труп на диво прасе е намерен в землището на **квартал Повеляново в град Девня, област Варна**. Мястото, където е открито мъртвото животно, се намира на около 18 км. от с. Тутраканци, област Варна, където беше регистриран първият случай на АЧС при домашни свине.

На 22.02.2019 г. е подаден сигнал за намерено мъртво диво прасе в Ловно стопанство в с. **Каблешково, общ. Тервел, обл. Добрич**. Дивото прасе е намерено на 5 км от границата между областите Добрич и Силистра, извън огражденията, на територията на Ловното стопанство.

На 08.03.2019 г. са обявени вторични случаи на АЧС при две диви прасета в **Ловно стопанство „Каракуз“**, което се намира в непосредствена близост до територията с последното намерено умряло диво прасе с положителна проба за Африканска чума (в землището на село Каблешково).

На 25.03.2019 г. в землището на с. Цар Асен, общ. Алфатар, област Силистра и в землището на общ. Тервел, област Добрич са обявени първично възникнали случаи на заболяването АЧС.

Карта 2: БАБХ, презентация пред SGE GF-TADs от 11-12.03.2019 г.

Всички индустриални ферми са със засилени мерки за биосигурност и регулярно изпращат проби от свине за изследване в Референтната лаборатория.

Унгария

През март месец се наблюдава едно завишение на регистрираните случаи на АЧС при диви свине.

Молдова

Един случай на АЧС при домашни свине е обявен през март месец.

Полша

През март и април тази година Полша не е обявила огнища на АЧС при домашните свине. Страната е разширила т.н. „предпазна зона“, като допълнителна мярка за надзор. Най-засегнатите зони са източната част близо до границата с Беларус, около Варшава и района около Калининград.

Румъния

Нови 12 огнища при домашни свине през март и 8 за април.

Русия

Едно е огнището регистрирано през март месец при домашни свине.

Украйна

Страната е обявила също едно огнище на АЧС при домашни свине и 4 през април (две в заден двор и две в промишлени ферми).

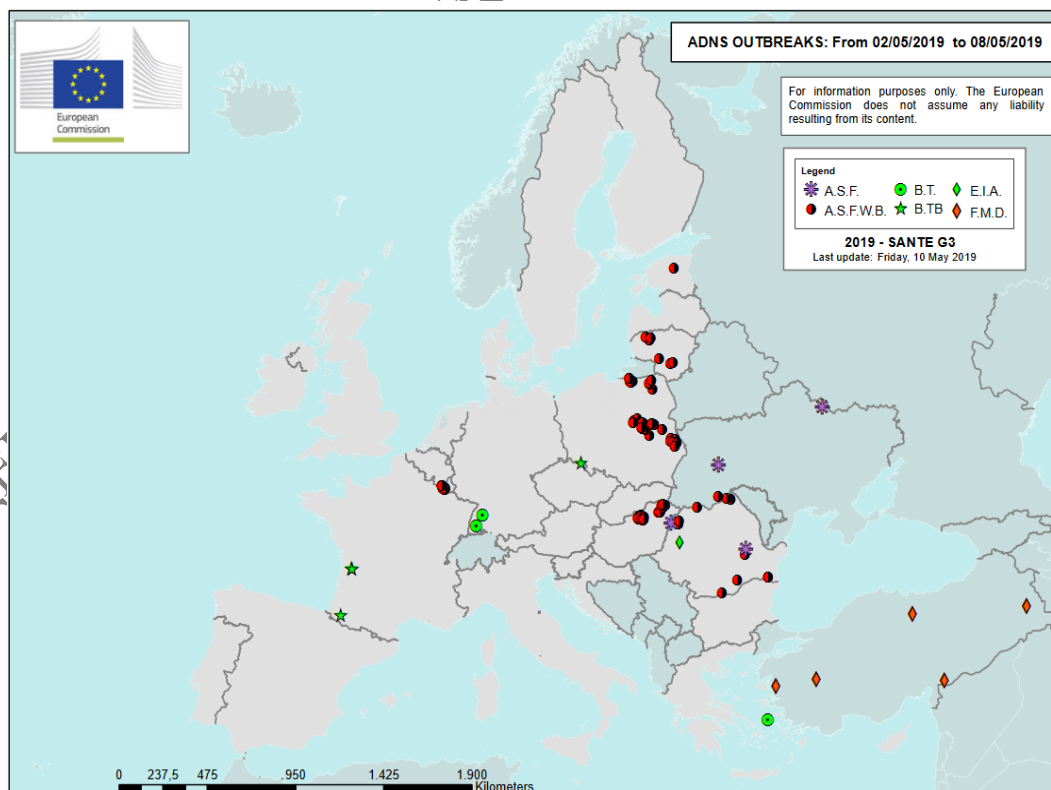
Оценка на ситуацията

Страните от Източна Европа продължават да докладват нови случаи на АЧС при домашни свине (въпреки че това изглежда е ограничено до югоизточния регион; а именно Украйна и Румъния, като едно огнище е съобщено в Молдова и едно в Русия – през март и април) и при дивите свине, като огнищата при дивите значително нарастват. Полша е една от водещите страни с най-много обявени случаи. Положените усилия при контрол на заболяването, могат да доведат до намаляване честотата на случаите при домашните свине, но популацията на дивата свиня продължава да представлява значителна заплаха и резервоар в страните от Източна Европа. Това пък от своя страна може да попречи за ликвидиране на заболяването и да служи като източник за по-нататъшни географски скокове.

До момента в Дания не е регистрирана АЧС, но заплахата за навлизане от АЧС от Германия, накара датските власти да въведат програма за превенция и да започнат изграждането на ограда по протежение на границата между Дания и Германия, като начин за защита на датската свиневъдна промишленост. Освен това, наскоро Дания предприе кампания за контрол на почистването и дезинфекцията (ПД), като взема проби от транспортните средства за наличие на вируса на АЧС. Датските власти съобщават, че ПД са недостатъчни и в камионите има остатъци от оборски тор – в 42% от изпитаните превозни средства, които биха могли да представляват риск от разпространение на АЧС (РАФФ, 2019).

Заклучение

Наблюдава се значителен спад на случаите на АЧС при домашни свине в страните от Източна Европа за последните месеци, но за сметка на това има значителна устойчивост и разпространение на вируса в горските региони при популацията от диви свине.

Карта 2: огнища на АЧС при домашни и диви свине за периода от 02.05-08.05.2019 (по данни на ЕК)

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА АЧС В ДРУГИ ЧАСТИ НА СВЕТА

В същото време, в страните от далечна **Азия**, заболяването се разраства с пълна сила. От последният доклад на Университета в Минесота става ясно, че вирусът на АЧС е достигнал до **Камбоджа**, в район, който се намира на около 320 км. от границата с Виетнам. Фермата е с около 500 свине, като по-голямата част от тях са умрели, а всички останали са убити принудително. В резултат на епидемиологичното проучване, има информация, че вирусът е пренесен със свински продукти, които са продавани нелегално на границата между Виетнам и Камбоджа от търговци от Виетнам, в която както вече знаем е обявено заболяването АЧС.

Карта 3:1-во огнище на АЧС при домашни свине в Камбоджа

Map. 1: Location of the first outbreak reported in Cambodia

През април месец в **Китай** има три нови засегнати области, като с тях общият им брой е 31 от общо 34 административни области в страната. 129 са огнищата при домашни свине от началото на епидемията на 3 август 2018 г. до дата 15.05.2019 г.

Хонг Конг е обявила първо огнище на АЧС при домашни свине на 10 май 2019 г. Вирусът е изолиран от взета проба от сливици от свински труп, внос от Китай.

Тайван официално е свободна от заболяването АЧС.

Виетнам за първи път докладва за АЧС в началото на февруари тази година и досега са регистрирани 112 огнища в 23 провинции.

В Монголия последното обявено огнище е било в началото на февруари тази година. Общо огнищата са 11. Повече от 10% от популацията на домашни свине е унищожена (умрели или принудително убити в резултат на заболяването).

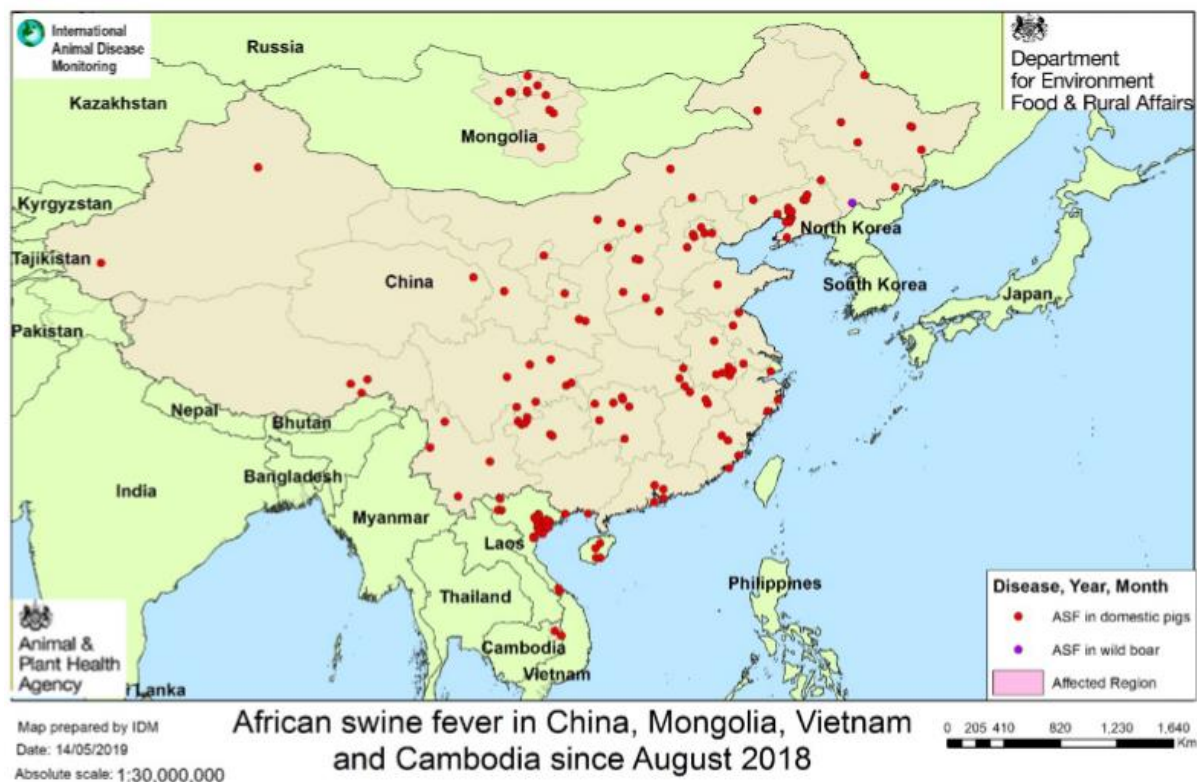
Заклучения:

Наличието на вируса на АЧС в Китай, Монголия, Виетнам, Камбоджа и Хонг Конг показва потенциала за по-нататъшно разпространение в популациите от домашни и диви свине в Югоизточна Азия, където наличието на меки аргазидни кърлежи също би могло да възпрепятства ликвидирането на огнищата, ако се установи, че може да пренася и предава вируса на АЧС. В Китай например има 13 вида аргазидни кърлежи (Yu et al. 2015), принадлежащи към три рода: *Argas* (седем вида), *Carios* (четири вида) и *Ornithodoros* (два вида).

Наред с прякото заразяване и артроподните вектори на предаване, фуражът, съдове, дрехи и фермерско оборудване имат потенциал да бъдат преносители на вируса на АЧС. Американските производители на свинско месо използват фуражи от Китай за своите свинеферми, което предизвиква опасения за това като потенциален път за внасяне на АЧС в САЩ.

Съществен риск при сегашното разпределение на АЧС в Белгия, Източна Европа и съседните страни представлява нелегалната търговия и внасянето на свински продукти от страни извън ЕС, които влизат в ЕС в пътническия багаж и след това се изхвърлят в райони, където присъстват диви или домашни свине. При редовни директни полети до ЕС от Китай и Източна Азия съществува риск от навлизане на ASFV от Азия. Всъщност според последните медийни съобщения в Ню Джърси (САЩ) през март митническите агенти конфискуваха малко под половин милион килограма нелегални продукти от свинско месо, идващи в САЩ от Китай (CNBC, 2019). Освен това Япония съобщи, че е открила вируса в колбаси, донесени в страната от Китай през януари 2019 година.

Карта 4: Огнища на АЧС в азиатските страни (Монголия, Китай, Камбоджа, Виетнам и Хонг Конг) от август 2018 г. досега

АФРИКА

В Южна Африка, на 15 април са обявени две нови огнища в две различни ферми, разположени северозападно. Според ветеринарните власти, най-вероятно заразяването е станало при пряк контакт с диви свине.

Карта 5: Огнища на АЧС извън контролната зона в Южна Африка

ПРЕПОРЪКИ КЪМ ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

За индустриалните ферми, рискът от навлизане на заболяването е корелативен на мерките за биосигурност. Колкото са по-засилени и стриктни, толкова рискът е по-незначителен и обратното – при занижени мерки, заплахата от проникване на заболяването е много по-висока.

Собствениците на свиневадни обекти трябва да ограничат до минимум всякакви посещения на външни лица, да се дезинфекцират всички влизащи и излизащи транспортни средства и да водят регистър на всички лица и превозни средства посетили фермата.

Търговията с живи свине и продукти от тях следва да се извършва само при стриктно спазване на изискванията на Решение за изпълнение на Комисията 2014/709/ЕС¹, последно изменено с Решение за изпълнение (ЕС) 2019/489².

Изхранването с кухненски отпадъци си остава един от най-рисковите фактори.

¹ Решение за изпълнение на Комисията 2014/709/ЕС от 9 октомври 2014 година относно мерките за контрол на здравето на животните във връзка с африканската чума по свинете в някои държави членки и за отмяна на Решение за изпълнение 2014/178/ЕС (ОВ L 295, 11.10.2014 г., стр. 63)

² Решение за изпълнение (ЕС) 2019/489 на Комисията от 25 март 2019 година за изменение на приложението към Решение за изпълнение 2014/709/ЕС относно мерките за контрол на здравето на животните във връзка с африканската чума по свинете в някои държави членки (ОВ L 84, 26.3.2019 г., стр. 6–36)

Бихме искали да подчертаем отново за всички свиневъди и обществеността – стриктно следва да се спазва забраната за хранене на свинете с кухненски отпадъци или продукти от свинско месо. Всички свиневъди трябва да са наясно, че посетителите на техните помещения не трябва да са имали скорошни контакти с прасета и свинеферми в засегнати от АЧС райони. Всеки, който се връща от зона, засегната от АЧС, трябва да избягва контакт с домашни свине, било то търговски или малки стопанства, райони с диви свине, докато не се увери, че няма замърсени дрехи, обувки или оборудване. Свиневъдите и ветеринарните лекари трябва периодично да си припомнят клиничните признаци на АЧС. Всички подозрителни случаи трябва да бъдат докладвани незабавно.

Важни новини и научни разработки по отношение справянето с АЧС, имащи и значение за България:

USDA – лицензиране на ваксина за АЧС

На 22 април Службата за селскостопански изследвания (ARS) на Американското министерство на земеделието (USDA) публикува съобщение за намерение (<https://www.federalregister.gov/documents/2019/04/22/2019-08019/notice-of-intent-to-grant-exclusive-license>) да предостави изключителен лиценз на Nuvepharma ЕООД от София, България, за експериментална ваксина за АЧС. Ваксината е патентована в САЩ – Patent No. 9,463,234, издаден на 11 октомври 2016 г. – като „Атенюиран щам на вируса на африканска чума по свинете индуциращ защита срещу хомоложен вирулентен родителски вирус Georgia 2007 изолат“. Предвиденият изключителен лиценз може да бъде предоставен, освен ако в рамките на 30 дни от датата на това публикувано известие, ARS получи писмени доказателства и аргументи, които установяват, че предоставянето на лиценз не би било в съответствие с изискванията на органите на САЩ. Дали ще успеят, предстои да разберем. ЦОРХВ ще продължава да следи информация по случая.

Първа перорална ваксинация на евразийски диви свине срещу вируса на африканска чума по свинете Генотип II

Научна публикация, от 26 април 2019 г. на испански изследователи, съобщава за резултатите от експериментална работа с нова ваксина срещу АЧС за диви свине. Според проучването, оралната имунизация на дивата свиня с атенюиран вирус на АЧС генотип II, изолиран в Латвия през 2017 г. (Lv17/WB/Rie1), осигурява защита на 92% срещу заразяване с вирулентен изолат на вируса на АЧС (Arm07). Авторите твърдят, че това е първият доклад за обещаваща ваксина срещу вируса на АЧС при дивите свине чрез орално приложение. По-нататъшни проучвания трябва да оценяват безопасността на многократното приложение и предозирането, да характеризират дългосрочното вирусоносителство и да се провери генетичната стабилността на ваксиналния вирус, за да се потвърди дали Lv17/WB/Rie1 може да се използва при дивите свине в програми за контрол на АЧС (<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fvets.2019.00137/full>).

Литературни източници:

1. Department for Environment, Food and Rural Affairs Animal and Plant Health Agency Advice Services - International Disease Monitoring 1 Updated Outbreak Assessment #21 African Swine fever in Eastern Europe 30 April 2019 Ref: VITT/1200 ASF in Eastern Europe https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/799847/asf-update21.pdf
2. Актуални болести по животните, Информация, Африканска чума по свинете, Българска агенция по безопасност на храните

<http://www.babh.government.bg/bg/Page/ASF2/index/ASF2/%D0%90%D1%84%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B0>

3. European Commission, Food, farming, fisheries, Food Safety, Animals, Animal diseases, Diseases and control measures

https://ec.europa.eu/food/animals/animal-diseases/control-measures/asf_en

4. Animal Health - Regulatory Committee - presentations Food Safety

https://ec.europa.eu/food/animals/health/regulatory_committee/presentations_en#20190225

https://ec.europa.eu/food/animals/health/regulatory_committee/presentations_en

5. University of Minnesota and Swine Health Information Center, Swine Disease Global Surveillance Report, Monday, April 1, 2019 – Monday, May 6, 2019

<https://www.swinehealth.org/wp-content/uploads/2019/05/SHIC-109-GSDMR-May-2019-5-7-19.pdf>; Current and previous reports – www.swinehealth.org/global-disease-surveillance-reports

6. African swine fever in South East Asia – Updated Outbreak Assessment #6 – Department for Environment, Food and Rural Affairs Animal and Plant Health Agency Advice Services - International Disease Monitoring 14 May 2019 (Ref: VITT/1200 ASF in South East Asia)

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/801807/asf-china-update6.pdf

Изготвил информацията:

д-р Силвия Пеева

16.05.2019 г.